

У К Р А І Н А
О Д Е С Ь К А О Б Л А С Н А Р А Д А

ПРОЄКТ РІШЕННЯ

**Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України,
Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України щодо
необхідності відшкодування витрат за розміщення протягом
2014-2016 років внутрішньо переміщених осіб**

Відповідно до статті 40 Конституції України, частини другої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Регламенту Одеської обласної ради VIII скликання, враховуючи надзвичайну важливість питання, обласна рада

ВИРІШИЛА:

1. Схвалити текст звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України щодо необхідності відшкодування витрат за розміщення протягом 2014-2016 років внутрішньо переміщених осіб (додається).

2. Надіслати згадане звернення до Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію обласної ради з питань охорони здоров'я та соціальної політики.

*Проект рішення підготовлено та внесено
депутатами Одеської обласної ради VIII скликання
Фабрикант С.С., Коваленко Л.В., Діденком Г.В.,
Гриневецьким С.Р.*

Додаток
до рішення обласної ради
від _____ 2021 року
№ _____ -VIII

ЗВЕРНЕННЯ
депутатів Одеської обласної ради до Президента України, Кабінету
Міністрів України, Міністерства фінансів України щодо необхідності
відшкодування витрат за розміщення протягом 2014-2016 років
внутрішньо переміщених осіб

Ми, депутати Одеської обласної ради, представляючи спільні інтереси територіальних громад області, підтримуємо занепокоєння місцевих громад і громадськості можливими наслідками невідшкодування витрат за розміщення протягом 2014-2016 років внутрішньо переміщених осіб.

У 2014 році внаслідок збройного конфлікту Україна вперше у своїй новітній історії зіткнулася з проблемою внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Наразі немає точних даних про те, скільки людей залишили свої будинки в період літньої військової операції 2014 року, але багато джерел свідчать про те, що не менше 3 млн людей влітку 2014-го змушені були виїхати або на територію України, або в інші країни. Найбільша кількість людей, які виїжджали із Луганського та Донецького регіонів, переміщалися до Одеської, Київської, Харківської, Дніпропетровської, Запорізької областей. За даними Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН) Україна посіла 4 місце у світі за кількістю ВПО – 1,6 млн осіб після Колумбії – 6,9 млн, Ємену – 2,5 млн, та Південного Судану – 1,8 млн.

Коли у країні почалися бойові дії, виявилось, що немає жодної державної структури чи громадської інституції, яка могла б взяти на себе відповідальність за супутні війні процеси. Для вирішення проблеми вимушених переселенців місцева влада почала шукати варіанти екстреного розміщення. У 2014 – 2015 роках таке розміщення зазвичай забезпечувалося на базі колишніх курортів, готелів, санаторіїв тощо. Жителі міста й області відгукнулися на заклики волонтерів та поселяли нужденних у своїх квартирах, будинках і дачах. Звичайно, велике навантаження лягло на місцеві бюджети та різні сфери інфраструктури: медичну, освітню, транспортну. Більшість громад, які беруть велику кількість переселенців, не отримали достатнього фінансування від держави.

З червня 2014 року до 2016 року санаторно-курортні та оздоровчі заклади м. Одеси й Одеської області забезпечували проживанням і харчуванням громадян, які переселилися із тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції. Протягом цього періоду санаторно-курортними закладами забезпечено проживанням і харчуванням понад 5 тис. осіб, переважно це найбільш вразливі верстви населення – діти, люди з інвалідністю, особи похилого віку.

У 2017 році відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.12.2017 № 927-р «Про виділення коштів для відшкодування витрат санаторно-курортним закладам Одеської області» Одеській області виділено

16713,6 тис. грн. До відшкодування увійшли витрати на проживання та харчування внутрішньо переміщених осіб, які проживали в санаторно-курортних закладах: ТОВ КО «Сонячний берег» (Плай), ТОВ «Губернатор» (Сенетатє) та ДП «Клінічний санаторій імені Пирогова» ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» у період з 07.10.2014 до 01.06.2015, з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1094 «Про затвердження Комплексної державної програми щодо підтримки, соціальної адаптації та реінтеграції громадян України, які переселилися з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції в інші регіони України, на період до 2017 року». Тобто, за рахунок коштів резервного фонду відшкодовано витрати за проживання і харчування внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю та сімей, у яких на утриманні є особи з інвалідністю з тяжкими формами захворювання у період з 07.10.2014 до 01.06.2015.

Водночас у 2014 році обласна державна адміністрація не розділяла на категорії внутрішньо переміщених осіб, які поселялися до санаторно-курортних закладів Одеської області. Серед поселених у зазначені заклади громадян були особи з особливими потребами (інваліди усіх категорій, діти з інвалідністю та особи, які їх супроводжували, люди працездатного й похилого віку, одинокі матері з дітьми, багатодітні сім'ї тощо). Сім'я, яка виховувала на той момент дитину з інвалідністю, поселялася до закладу у повному складі, про розрив сімей не йшлося.

Таким чином, склалася ситуація, що витрати закладам були компенсовані лише частково, а за проживання інших соціально незахищених категорій осіб заклади компенсації не отримали. Наприклад: одинокі пенсіонери, багатодітні сім'ї (мати й четверо неповнолітніх дітей), якщо мати – особа з інвалідністю 2 групи, відшкодували, проте двом її неповнолітнім дітям, які вже не належать до зазначених категорій, – не відшкодували і т. д.

Крім того, невирішеним залишається питання щодо відшкодування витрат санаторно-курортним закладам області за проживання та харчування внутрішньо переміщених осіб за період з 02.06.2015 до 31.05.2016, а також відшкодування витрат за розміщення у санаторно-курортних закладах області осіб, що переміщені з тимчасово окупованих територій (АРК), починаючи з березня 2014 року до 07.10.2014.

Обласна державна адміністрація увесь цей час не залишалась осторонь та підтримувала зазначені санаторно-курортні заклади, які забезпечили внутрішньо переміщених осіб проживанням та харчуванням за власний рахунок. За рахунок коштів обласного бюджету санаторно-курортним закладам м. Одеси та Одеської області відшкодовано витрат у загальній сумі 8031,2 тис. грн, із яких у 2014 році – 1997,3 тис. грн, у 2015 році – 2716,5 тис. грн, у 2016 році – 3317,4 тис. грн. Але загальна сума витрат, яка залишилась невідшкодованою санаторно-курортним закладам, непосильна для обласного бюджету.

Протягом 2017-2018 років робоча група, до складу якої увійшли спеціалісти структурних підрозділів обласної державної адміністрації і Південного офісу Держаудитслужби, перевіряла обсяги заборгованості та правильність розрахунків санаторно-курортних закладів Одеської області.

За результатами проведеної роботи було підтверджено заборгованість санаторно-курортних закладів у загальній сумі 45843,5 тис. грн.

Листами від 26.04.2018 № 01/01-23/2676, від 01.06.2018 № 01/01-40/3420, від 25.10.2018 № 1/01-40/6817/2-18 та від 31.01.2019 № 1/01-23/613/2-19 обласна державна адміністрація зверталася за допомогою щодо виділення коштів для відшкодування витрат санаторно-курортним закладам Одеської області за розміщення протягом 2014-2016 років внутрішньо переміщених осіб. Але питання щодо виділення коштів з державного бюджету залишається невирішеним:

- ТОВ КО «Сонячний берег» (Плай) за період з 07.10.2014 до 31.05.2016 у загальній сумі 12335635,03 грн;

- ТОВ «Губернатор» (Сенетате) за період з 07.10.2014 до 31.05.2016 у загальній сумі 19236267,05 грн;

- ДП «Клінічний санаторій імені Пирогова» ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» за період з 07.10.2014 до 31.05.2016 у загальній сумі 8843730,00 грн;

- ПП ЛОК «Біла акація» за період з 04.04.2014 до 30.06.2014 у загальній сумі 547880,00 грн;

- ДП «Клінічний санаторій «Лермонтовський» за період з 07.10.2014 до 30.09.2017 у загальній сумі 3774521,00 грн;

- ТОВ «Примор'я» (санаторій імені Лазо) за період з 06.06.2014 до 20.08.2014 у загальній сумі 73990,00 грн;

- ТОВ «Шанс» (ПДЗОВ «Автомобіліст») за період з 18.06.2014 до 02.10.2014 у загальній сумі 531696,00 грн;

- ТОВ «Мілан» за період 01.06.2014 до 30.06.2016 у загальній сумі 498415 грн.

Санаторно-курортний комплекс Одеської області демонструє значне падіння доходів на тлі пандемії COVID-19. Одеса як курорт зазнає збитків, що обчислюються мільйонами, а загальний розмір фінансових втрат через два роки пандемії навіть важко собі уявити. Зазвичай санаторіям вдавалося накопичити кошти, необхідні для оплати витрат «низького» сезону, заздалегідь, але на тлі загального падіння доходів установ в умовах пандемії розраховувати на це неможливо уже другий рік. Оскільки галузь має взагалі дуже високу структуру витрат, таке тотальне зниження обсягів виручки стало просто згубним для більшості організацій. Незважаючи на це, Одеські санаторії готові приєднатися до реабілітації постковідних пацієнтів, проте для розвитку цього напрямку потрібна відповідна фінансова база.

Зважаючи на викладене, ми, депутати Одеської обласної ради, звертаємося до Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України з проханням з метою врегулювання зазначеного питання дати доручення профільним міністерствам на підготовку нормативно-правового акта щодо виділення Одеській області коштів для відшкодування витрат таким санаторно-курортним закладам області:

- ТОВ КО «Сонячний берег» (Плай) за період з 07.10.2014 до 31.05.2016 у загальній сумі 12335635,03 грн;

- ТОВ «Губернатор» (Сенетате) за період з 07.10.2014 до 31.05.2016 у загальній сумі 19236267,05 грн;

- ДП «Клінічний санаторій імені Пирогова» ЗАТ «Укрпрофоздоровниця» за період з 07.10.2014 до 31.05.2016 у загальній сумі 8843730,00 грн;
- ПП ЛОК «Біла акація» за період з 04.04.2014 до 30.06.2014 у загальній сумі 547880,00 грн;
- ДП «Клінічний санаторій «Лермонтовський» за період з 07.10.2014 до 30.09.2017 у загальній сумі 3774521,00 грн;
- ТОВ «Примор'я» (санаторій імені Лазо) за період з 06.06.2014 до 20.08.2014 у загальній сумі 73990,00 грн;
- ТОВ «Шанс» (ПДЗОВ «Автомобіліст») за період з 18.06.2014 до 02.10.2014 у загальній сумі 531696,00 грн;
- ТОВ «Мілан» за період 01.06.2014 до 30.06.2016 у загальній сумі 498415 грн.

Пояснювальна записка до проєкту рішення Одеської обласної ради
«Про звернення депутатів Одеської обласної ради до Президента України,
Кабінету Міністрів України, Міністерства фінансів України щодо
необхідності відшкодування витрат за розміщення протягом 2014-2016 років
внутрішньо переміщених осіб»

Проєкт рішення підготовлений відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

У 2014 році внаслідок збройного конфлікту Україна вперше у своїй новітній історії зіткнулась з проблемою внутрішньо переміщених осіб (ВПО). Найбільша кількість людей, які виїжджають із Луганського та Донецького регіонів, переміщалася до Одеської, Київської, Харківської, Дніпропетровської, Запорізької областей

Коли в країні почалися бойові дії, виявилось, що немає жодної державної структури чи громадської інституції, яка могла б взяти на себе відповідальність за супутні війни процеси. Для вирішення проблеми вимушених переселенців місцева влада почала шукати варіанти екстреного розміщення. У 2014 – 2015 роках таке розміщення зазвичай забезпечувалося на базі колишніх курортів, готелів, санаторіїв тощо. Жителі міста та області відгукнулися на заклики волонтерів та поселяли нужденних у своїх квартирах, будинках та дачах. Звичайно, велике навантаження лягло на місцеві бюджети та різні сфери інфраструктури: медичну, освітню, транспортну. Більшість громад, які беруть велику кількість переселенців, не отримали достатнього фінансування від держави.

Санаторно-курортний комплекс Одеської області демонструє значне падіння доходів на тлі пандемії COVID-19. Одеса, як курорт, зазнає збитків, що обчислюються мільйонами, а загальний розмір фінансових втрат через два роки пандемії навіть важко собі уявити. Як правило, санаторіям вдавалося накопичити кошти, необхідні для оплати витрат «низького» сезону, заздалегідь, але на тлі загального падіння доходів установ в умовах пандемії розраховувати на це не можуть уже другий рік. Оскільки галузь має взагалі дуже високу структуру витрат, таке тотальне зниження обсягів виручки стало просто згубним для більшості організацій. Незважаючи на це, одеські санаторії готові підключитися до реабілітації постковидних пацієнтів, проте для розвитку цього напрямку потрібна відповідна фінансова база.

Прийняття рішення обласної ради необхідне для отримання закладами Одеської області відшкодування витрат за розміщення протягом 2014-2016 років внутрішньо переміщених осіб